

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og justitsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten.

Spørgsmål 9:

Ministeren bedes redegøre nærmere for, hvordan § 197, stk. 2, nr. 2, skal forstås i forhold til personer, der er kommet i gæld f.eks. på grund af misbrug, voldeligt samliv, incest, psykisk sygdom, der hidtil i praksis ofte har givet gældssanering, selvom der f.eks. var tale om forbrugsgæld, stort brug af kontokort m.v. Vil der fortsat kunne gives gældssanering i disse sager, eller lægges der op til en ændring?

Svar:

Lovforslaget indebærer, at betingelserne for at få gældssanering kommer til at fremgå udtrykkeligt af konkursloven, jf. forslaget til konkurslovens § 197 (lovforslagets § 1, nr. 3). Det foreslås, at skifteretten skal kunne afsige kendelse om gældssanering, hvis skyldneren godtgør ikke at være i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser, og det må antages, at gældssanering vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold, jf. forslaget til konkurslovens § 197, stk. 1. Er skyldneren håbløst forgældet, og vil en gældssanering medføre en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold, foreslås det, at skyldneren som hovedregel skal meddeles gældssanering, medmindre de forhold, der er nævnt i § 197, stk. 2, taler imod det. Bestemmelsen svarer til, hvad der må antages allerede at være gældende ret.

Efter forslaget til konkurslovens § 197, stk. 2, nr. 2, kan kendelse om gældssanering i almindelighed ikke afsiges, hvis skyldneren har handlet uforsvarligt i økonomiske anliggender. Dette omfatter bl.a. tilfælde, hvor en ikke uvæsentlig gæld er stiftet på et tidspunkt, hvor skyldneren var ude af stand til at opfylde sine økonomiske forpligtelser, er opstået som følge af, at skyldneren har påtaget sig en finansiel risiko, der stod i

misforhold til skyldnerens økonomiske situation, er stiftet med henblik på forbrug eller er gæld til det offentlige, som er oparbejdet systematisk.

Den endelige afgørelse af, om skyldneren opfylder betingelserne for at få gældssanering, beror både efter gældende ret og efter lovforslaget på en konkret vurdering af den enkelte sags samlede omstændigheder, jf. herved også formuleringen »i almindelighed« i forslaget til konkurslovens § 197, stk. 2.

I den juridiske teori er det i den forbindelse antaget, at skyldnerens særlige personlige forhold kan begrunde, at præventive hensyn – herunder hensynet til ikke at tilskynde til kritisabel gældssætning – må tillægges ringere vægt end normalt ved vurderingen af, om skyldneren bør have gældssanering, jf. Mogens Munch, Konkursloven med kommentarer, 9. udgave, 2001, side 813. Der findes også i retspraksis eksempler på, at en skyldners særlige personlige forhold, f.eks. en tidligere psykisk sygdom, er indgået i vurderingen af spørgsmålet om gældssanering.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.1.3, er hensigten med den foreslåede ændring af konkurslovens § 197 om betingelserne for at få gældssanering ikke generelt at udvide eller indskrænke det område, inden for hvilket der gives gældssanering, men at medvirke til at skabe en mere ensartet og forudsigelig retsstilling.

En skyldners særlige personlige forhold vil således fortsat ligesom efter gældende ret efter omstændighederne kunne indgå i vurderingen af, om skyldneren bør meddeles gældssanering.

Spørgsmål 10:

Ministeren bedes redegøre nærmere for, hvad der findes at være rimelige boligudgifter, og for i hvilke situationer en meget høj boligudgift alligevel vil kunne accepteres, f.eks. om det vil kunne accepteres, såfremt det ikke er muligt at finde en billigere bolig i rimelig afstand fra arbejdspladsen.